

Næsten ingen folkeskoleklasser har over 30 elever

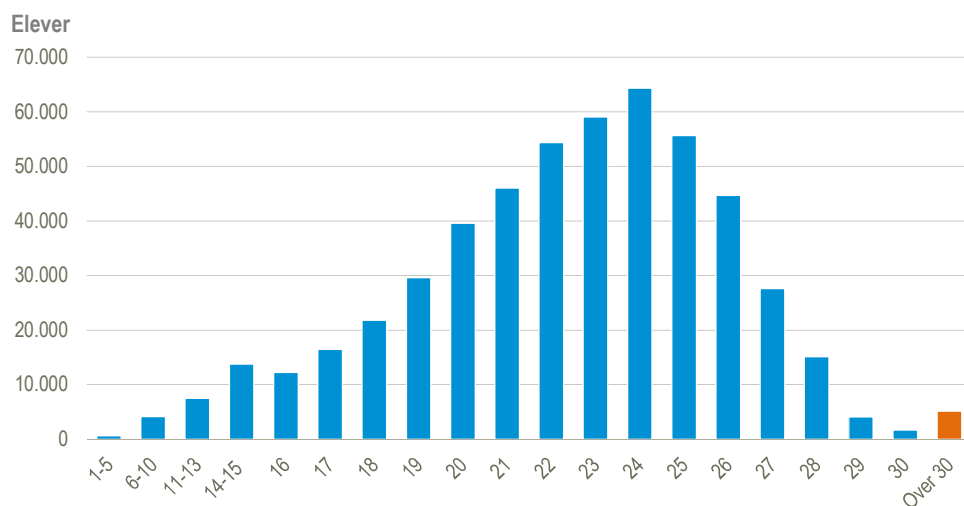
Langt de fleste skoler overholder folkeskolelovens angivelser om klassestørrelse, viser en ny gennemgang af data for antallet af elever i landets folkeskoleklasser. Klassekvotienter over 30 skyldes ofte uhensigtsmæssig registreringspraksis.

Medmindre der gives særlig dispensation fra kommunen eller Undervisningsministeriet, må der ifølge folkeskoleloven gå op til 28 elever fra 0. til 9. klassesettrin i en klasse. Danmarks Statistik har lavet en ny opgørelse, der viser klassestørrelserne i landets folkeskoler.

I folkeskolernes 0. til 9. klassesettrin gik der pr. 1. oktober 2016 523.300 børn i klasserne – specialklasser og modtagerklasser for ældre elever er ikke medregnet. Under 1 pct. af eleverne i normalklasserne hører til en klasse, hvor der er registreret mere end 30 elever, hvilket drejer sig om 5.100 elever. Undervisningsministeriet har givet dispensation til kommuner og skoler, der i alt vedrører 1.500 af disse elever. Dette efterlader 3.600 elever, der går i klasser, der ikke overholder folkeskolelovens maksimalt tilladte klassestørrelse.

Danmarks Statistik har været i kontakt med samtlige folkeskoler, der har indberettet klasser med flere end 30 elever. Skolerne oplyser, at de overholder folkeskolelovens bestemmelser, selvom dette ikke kan læses ud af de indberettede klassestørrelser.

Antallet af elever i normalklasser i folkeskolen fordelt på elevantallet i en klasse. 2016

Store klasser skyldes registreringspraksis

De store klasser, som data viser, skyldes i langt de fleste tilfælde, at skolerne ikke har fulgt den registreringspraksis, som Danmarks Statistik, Undervisningsministeriet og KL har anmodet kommuner og skoler om at følge.

Nogle skoler har f.eks. registret en hel årgang som en enkelt klasse eller udskyder klassesdannelse af 0.klasse indtil slutningen af skoleåret.

Selvom nogle af disse tiltag kan være i overensstemmelse med Folkeskoleloven, er de ikke hensigtsmæssige ift. at vurdere klassestørrelser, hvilket er et erklæret mål med statistikken.

Indberetningen viser derfor ikke de klassestørrelser, der faktisk arbejdes med på de pågældende skoler, men skolerne oplyser, at lovens bestemmelser overholdes i praksis.

Der har desuden været tilfælde, hvor uklarhed om kravet af dispensationer har påvirket skolernes registreringspraksis.

Mest almindeligt med 24 elever

4 ud af 5 elever går i en klasse med højst 25 elever i. Den mest almindelige størrelse er på 24 elever i en klasse.

Omtrent 6 ud af 10 elever går i en klasse der højst har registreret 23 elever pr klasse.

Få specialklasser og modtagerklasser med mere end 30 elever

Det er ikke kun i normalklasser, hvor man registrerer mere end 30 elever i klasserne. Der er desuden enkelte skoler med modtagerklasser for ældre elever og dagbehandlingscentre med specialundervisningselever, som registrerer deres elever i klasser med mere end 30 elever. I alt er der 6 skoler med hver en klasse, hvor der tilsammen er 200 elever i disse klassetyper.

Nedenfor følger en liste over de mest forekommende forklaringer på klasser med mere end 30 elever:

Årsager til problemer med registreringspraksis:

- **Kobling mellem SkoleIntra og elevadministrative systemer**

En del skoler samler registreringsmæssigt årgangene ved at bruge samme klassebetegnelse for alle eleverne, hvilket gør det nemmere at kommunikere via skoleIntra. Det oplyses, at eleverne er placeret i undervisningssammenhænge, der overholder klassesloftet. Men at dette ikke kan ses af indberetningen fra skolen. Skolerne fortæller, at det giver et bedre sammenhold og samarbejde på tværs af årgangen, og er en del af deres pædagogiske arbejde. Det kan både dreje sig om skoler, hvor eleverne går i egentlige spor, mens andre arbejder meget med holddeling på tværs af stamholdene.

- **Ikke årgangsdelte klasser**

Næsten alle elever i normalklasserne fra 0. til 9. klasse går i årgangsfordelte klasser. Kun 4 pct. af eleverne går i ikke-årgangsfordelte klasser. Elever i de ikke-årgangsfordelte klasser står dog for 38 pct. af de elever, som går i klasser med mere end 30 elever, hvilket kan hænge sammen med, at de både arbejder med holddeling på og på tværs af årgangene.

- **0.klasser er overrepræsenteret**

0.klasseseleverne står for næsten en tredjedel af eleverne i klasser med mere end 30 elever. Folkeskoleloven foreskriver, at man kan vente til slutningen af 0. klasse med at danne de endelige klasser, dog skal klassesloftet stadig overholdes. Skoler med årgangsfordelte klasser venter med at navngive 0.klasserne indtil disse er

endeligt sammensat, og har derfor 0.klasses eleverne registreringsmæssigt samlet i en årgang, således at de og forældre kan kommunikere samlet.

- **Kommuner med store klasser**

25 ud af landets 98 kommuner har store klasser med mere end 30 elever. Fredericia, Gladsaxe og Viborg har dog dispensation til at registrere eleverne, som de gør. Odense har en delvis dispensation, idet der er givet dispensation til en enkelt skole. Disse kommuner står for 14 skoler med 33 klasser med dispensation. Resten af de 21 kommuner har ikke dispensation. Der er tilsammen 30 folkeskoler med 79 klasser med mere end 30 elever uden dispensation. Som gennemsnit har de store klasser registreret 45 elever pr. klasse. Skolerne oplyser, at klasserne i praksis overholder folkeskolelovens bestemmelser, men dette afspejles ikke i den anvendte registreringspraksis.

- **Klasser med 29 eller 30 elever**

Flere af folkeskolerne har desuden meldt, at klasser, hvor der er registreret 29 eller 30 elever i, i virkeligheden er to klasser, som er samlet af de årsager som er beskrevet i punkterne ovenfor.

- **Manglende dispensationer for store klasser**

Der har været tilfælde, hvor uklarhed om kravet af dispensationer har påvirket skolernes registreringspraksis. En del af skolerne er med i godkendte frikommuneforsøg med nye måder at drive skole, og forventede derfor, at de var dækket ind til at registrere de store klasser. Andre skoler har tidligere haft dispensation til at registrere eleverne i store klasser, men har i forbindelse med indførelse af skolereformen fået den opfattelse, at de ikke længere skulle det. Flere skoler melder, at de nu er i gang med en ny ansøgning.

Hvis du har spørgsmål til artiklen, punkter på listen eller Danmarks Statistiks registrering af klassestørrelser generelt, kontakt da Lene Riberholdt, tlf. 39 17 31 85, lri@dst.dk